

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра психології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
проф. Юрій ОСТАПЕЦЬ
« _____ » 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Психологія праці**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **053 Психологія** освітньої програми **Психологія**.

Розробники: **Едуард СОЛОМКА** кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології факультету суспільних наук

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри психології протокол № 15 від «30» червня 2025 р.

Завідувач кафедри проф. Уляна МИХАЙЛИШИН

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук протокол № 10 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії проф. Олена ПОПАДИЧ

Гарант освітньої програми проф. Вікторія СИНИШИНА

© Едуард СОЛОМКА, 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – <i>3 кредити</i>	Рік підготовки: 2	
Загальна кількість годин – <i>90 годин</i>	2	3
Кількість модулів – 2 Змістових модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,6 аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	3	4
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: <i>усний</i>	Лабораторні:	
	24	12
Форма підсумкового контролю: <i>екзамен</i>	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія праці» є забезпечити професійну компетентність майбутніх практичних психологів шляхом ознайомлення з психологічними закономірностями трудового процесу, психологічними вимогами до особистості працівника, а також формування навичок здійснення відповідної психологічної допомоги співробітникам організацій, іншим клієнтам.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберегти та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту

СК10. Здатність дотримуватись норм професійної етики

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Психологія праці» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 9 Психофізіологія

ОК 11 Психологія конфлікту

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Психологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	ПР1
Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	ПР16
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР17
Вживати ефективних заходів, щодо збереження здоров'я (власного й оточення), та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	ПР 18

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Психологія праці»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати предмет та завдання, основні напрями психології праці, характеристику психічних процесів станів та властивостей особистості в процесі трудової діяльності. Розуміти особливості використання методів у психології праці.	ПР1
Дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	ПР16
Вміти поводитись соціально відповідально та свідомо при застосуванні знань психології праці та слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній діяльності психолога.	ПР 17
Вміти визначати зміст запиту до супервізії, вживати ефективних заходів, щодо збереження здоров'я (власного й оточення),	ПР 18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: екзамен, контрольна робота у письмовій формі, реферат, презентація.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна (підготовка доповідей, рефератів, презентацій з подальшим захистом та відповідей на проблемні питання на практичних заняттях)

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота у вигляді відповідей на питання різного рівня складності.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Денна форма

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
8	7	7	7	7	7	7		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	50	100
10	10	10	10	10		

T6, T7 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття	7	30	5	30
Доповідь	1	10	1	10
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Заочна форма

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота											Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	100
17	17	3	3	14	17	3	3	3	3	3	14	

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти		
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття	2	60
Доповідь	5	20
Презентація	1	10
Реферат	1	10
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється по 50-бальній шкалі і складається з трьох завдань різного рівня складності.

Завдання першого рівня - складаються з тестових завдань, які сприяють більш глибокому і осмисленому засвоєнню програмного матеріалу та спрямовані на розвиток навичок вільного оперування психологічними знаннями. Перше завдання модульної

контрольної роботи максимально може бути оцінено у 15 балів.

Завдання другого рівня - покликане оцінити знання з тематичної проблематики відповідного модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Залежно від обсягу, послідовності викладу і орієнтування у тематичному матеріалі, друге завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінено у 15 балів.

Завдання третього рівня - має творчо-аналітичний характер. Залежно від обґрунтованості аргументів і суб'єктивних висновків здобувача з визначеної проблематики, третє завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінено у 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

F - Студентом дана неправильна відповідь на запитання. Він ухилився від аргументації, виявив незадовільні знання понятійного апарату, спеціальної літератури або взагалі нічого не відповів. Практично не знає психолого-педагогічної термінології. Володіння навчальним матеріалом на рівні розпізнавання. Не може користуватися підручником, методичними рекомендаціями, іншими дидактичними засобами. Володіє тільки окремими прийомами практичної діяльності, яких недостатньо для формування вмінь.

FX - Має уяву про психолого-педагогічну термінологію. Володіє навчальним матеріалом на фрагментарному рівні. Конспект з предмету носить не систематизований, фрагментарний характер. Не вміє скласти алгоритм відповіді. Не може відповісти на питання чи виконати практичну роботу без грубих помилок на які не звертає уваги.

E - Студентом в цілому дана правильна відповідь на поставлене запитання. Проте він не зміг переконливо аргументувати її, помилився у використанні понятійного апарату, виявив низький рівень знання відповідних літературних першоджерел. Самостійно відтворює головні положення викладені в базовому підручнику чи лекційному матеріалі. Знає основні психолого- педагогічні терміни. Потребує допомоги викладача чи товаришів для відтворення систематизованого навчального матеріалу. При реалізації знань в вирішенні практичних завдань потребує допомоги викладача на всіх етапах роботи. Часто допускає типові помилки які при допомозі здатен виправити. Повністю відсутнє знайомство з інформацією що викладена в додатковій літературі.

D- Повністю відтворює інформацію що викладена в базовому підручнику. Має значні утруднення при необхідності користування додатковою та довідниковою літературою. Епізодичне знайомство з періодичними психолого-педагогічними виданнями. Сформовані уміння може використовувати у стандартних ситуаціях які закладені у навчальні завдання. При виправленні допущених помилок потребує деякої допомоги викладача. Затрудняється при необхідності використовувати знання отриманні при вивченні інших дисциплін.

C – На основі оволодіння матеріалом в обсязі робочої навчальної програми дисципліни, під керівництвом викладача вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію про педагогічні явища. Цілком самостійно використовує набуті знання, вміння та навички в стандартних навчальних ситуаціях. Здатен контролювати свою діяльність. При контролі знань досить вільно складає алгоритм відповіді. Швидко знаходить необхідну інформацію в довідниковій літературі. Знайомий з психолого-педагогічними періодичними виданнями поточного року.

B – Вільно володіє матеріалом у відповідності з програмою дисципліни. Знання, вміння та навички може самостійно примінити у нестандартних ситуаціях навчального характеру. Проявляє інтерес до наукової та науково-популярної літератури з предмету. Самостійно опрацював рекомендовану, додаткову літературу з предмету. В процесі вивчення дисципліни іноді виконував реферати не передбачені робочою програмою

дисципліни. Проявляє схильність до аналітико-синтетичної діяльності, здатен висловлювати власну думку що до вивченого матеріалу. Отримані знання використовує при аналізі стану навчально-виховного процесу в університеті.

A - Студентом дана правильна і вичерпна відповідь на поставлене запитання. При цьому виявлено високий рівень володіння понятійним апаратом, знання першоджерел. На основі досконалого знання матеріалу предмету студент набути знання, вміння та навички використовує при рішенні нестандартних задач. Вільно використовує міжпредметні зв'язки, орієнтується у періодичній та монографічній літературі з предмету. Легко знаходить відповіді на нестандартні, несподівані питання. У складних ситуаціях може провести аналіз на рівні теоретичного осмислення. Виявляє творчі здібності, нахил до самостійної науково-дослідної роботи.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Загальна характеристика психології праці

Тема 1. Психологія праці. Історія виникнення психології праці. Зв'язок з іншими науками.
 Вступ до психології праці. Об'єкт та предмет психології праці. Історія виникнення. Психологія праці – визначення, коротка характеристика. Завдання психології праці. Зв'язок психології праці з такими науками як загальна психологія, соціальна психологія, педагогічна психологія, вікова психологія, медична психологія. Зв'язок психології праці з прикладними дисциплінами: фізіологія праці, трудове право, охорона праці, соціологія. Джерела розвитку психології праці.

Історія розвитку вітчизняної психології праці. Історія розвитку психології праці на Заході. Основні напрямки досліджень західних вчених. Погляди Ф. Тейлора. Хоторнські дослідження.

Тема 2. Предмет, методи та завдання психології праці.

Праця як основний вид діяльності людини. Мотивація як рушійна сила трудової діяльності. Система зовнішніх та внутрішніх мотиваційних факторів праці. Фактори задоволеності працею: заробітна плата, відношення до працівників, можливість кар'єрного зростання, відношення з керівництвом. Психологія праці, її предмет, завдання, основні методологічні принципи. Класифікація методів, які використовує у дослідженнях психологія праці. Характеристика методів психології праці. Розкрити сутність трудового методу, алгоритмічного та структурного аналізу.

Тема 3. Психічне забезпечення трудової діяльності.

Свідомість як форма прояву психіки у трудовій діяльності. Форми психічної діяльності. Пізнавальні психічні процеси як основа трудової діяльності. Увага, воля, емоції та почуття як засоби регуляції поведінки у процесі праці. Стрес як особлива форма переживання почуттів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Чинники впливу на ефективність трудової діяльності

Тема 4. Сутність, чинники та основні рушійні сили працездатності людини.

Ввідні поняття: «працездатність», «дієздатність», «працездатність» (актуальна і потенційна), «функціональний стан» людини в трудовій діяльності. Чинники (зовнішні і внутрішні), які обумовлюють працездатність людини. Працездатність як показник змін функціонального стану людини в процесі діяльності. Критерії оцінки працездатності. Закономірності змін працездатності в процесі праці. Працездатність як фізіологічна основа продуктивності праці. Функціональні стани працівників: нормальний, граничний, патологічний. Фази працездатності. Межа, зміни та фізіологічні механізми працездатності. Заходи щодо підвищення працездатності. Зв'язок працездатності та продуктивності праці.

Тема 5. Поняття важкості праці.

Основні фактори трудового процесу. Поняття важкості праці, її залежність від факторів впливу, від функціональних станів. Класи та категорії важкості праці. Вплив важкості праці на продуктивність і працездатність. Сутність та фактори виробничого середовища. Фактори та елементи умов праці. Мікроклімат виробничих приміщень та його вплив на працівників. Виробничий шум та його вплив на працівників. Вібрація, її в йди та вплив на працівників. Забрудненість повітря як виробнича шкідливість. Промислові отрути та їх вплив на працівників. Вплив випромінювання на працівників. Вплив освітлення на зоровий аналізатор. Естетичні фактори виробничого середовища та їх вплив на працівників.

Тема 6. Виробнича втома, засоби запобігання перевтоми працівників.

Історична обумовленість вивчення проблеми виробничої втоми. Локально-гуморальні теорії втоми та їх оцінка. Суб'єктивні та об'єктивні показники втоми. Психологічні показники втоми. Ступені втоми та критерії її оцінки. Наслідки перевтоми. Основні засоби запобігання перевтоми в умовах виробництва.

Тема 7. Психофізіологічна суть монотонності та шляхи підвищення змістовності праці.

Вплив науково-технічного прогресу на структуру і зміст трудової діяльності. Причини та наслідки монотонності праці. Сутність та види монотонності праці. Психічні стани працівника при виконанні монотонної роботи. Основні заходи для запобігання монотонності та підвищення змістовності праці.

МОДУЛЬ 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Умови ефективної організації виробництва

Тема 8. Психофізіологічні основи проектування раціональних режимів праці та відпочинку.

Режим праці та його складові. Перерви, їх значення у процесі праці та класифікація. Медичні принципи проектування режимів праці та відпочинку. Вплив режимів праці на економічні результати та здоров'я працівників.

Тема 9. Розвиток колективу та міжколективних відношень в процесі трудової діяльності.

Основні соціально-психологічні характеристики колективу. Структура та етапи розвитку виробничого колективу. Фактори впливу на ефективність роботи колективу: розмір групи, склад групи, групові норми, згуртованість групи, групове мислення, конфліктність, статус членів групи. Поняття психологічного клімату. Рольова поведінка людини в колективі. Сутність і структура виробничого конфлікту. Особистісно-рольові конфлікти: між індивідуальні, внутрішньо індивідуальні, між рольові конфлікти. Основні типи конфліктних особистостей. Основні способи управління конфліктом.

Проблеми керівництва і лідерства в організації. Стилі управлінської діяльності: авторитарний, демократичний, ліберальний, змішаний. Варіанти влади в організації: влада через страх, влада через винагороду. Влада на довірі керівництву, влада прикладу, традиційна влада. Характеристика професії управлінця. Основи кадрового менеджменту. Поняття кадрової політики, типи кадрової політики: пасивна, реактивна, превентивна, активна.

Тема 10. Стрес в умовах професійної трудової діяльності.

Принципи і методи дослідження і діагностики функціональних станів в праці (фізіологічні, поведінкові, психометричні, самооцінка і суб'єктивне шкалювання функціональних станів). Обумовленість функціональних станів суб'єкта праці характером професійного навантаження, умовами праці і його внутрішніми ресурсами. Проблема стресу в трудовій діяльності. Суть та структура виробничого конфлікту. Основні прояви комунікативного професійного стресу. Види професійного стресу: інформаційний, емоційний, комунікативний. Правила поведінки в умовах стресу. Умови праці які попереджують виникнення виробничого стресу. Основні варіанти захисту від маніпуляцій. Типи конфліктних особистостей.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Професіоналізація особистості

Тема 11. Професійно значущі властивості людини як суб'єкта праці

Психічні регулювальники трудової діяльності: знання, уміння, професійний досвід; уявлення, образи, ціннісні орієнтації, інтереси, цілі і мотиви; свідомість Я і професійна самосвідомість; індивідуально-типологічні особливості і професійно обумовлені здібності; психічні процеси і професійно важливі якості, які актуалізуються у людини в процесі праці; функціональні стани.

Індивідуально-типологічні властивості: сенсорні і перцептивні властивості, атенційні властивості, психомоторні властивості, мнемічні властивості, імажинітивні властивості, розумові властивості, вольові властивості.

Тема 12. Професійна орієнтація та методи профорієнтації

Система професійної орієнтації. Основні підходи щодо сутності професійної орієнтації. Психологія професійної кар'єри. Психологія професіоналізму та вершин майстерності. Основні етапи професійного самовизначення. Типи професійних криз: вікові, професійні, життєві, особистісні, невротичні. Фактори криз професійного становлення. Психологічні детермінанти професійних деструкцій. Рівні професійних деструкцій.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.
		у тому числі							у тому числі					
	л	сем	пр	лаб	інд		л	сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Модуль 1														
Тема 1. Психологія праці. Історія виникнення психології праці. Зв'язок з іншими науками.	8	2	-	-	2	-	4	9	2	-	-	2	-	5
Тема 2. Предмет, методи та завдання психології праці.	8	2	-	-	2	-	4	9	-	-	-	2	-	7
Тема 3. Психічне забезпечення трудової діяльності.	8	2	-	-	2	-	4	6	-	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	24	6	-	-	6		12	24	2	-	-	4		18
Тема 4. Сутність, чинники та основні рушійні сили працездатності людини.	7	2	-	-	2	-	3	8	2	-	-	-	-	6
Тема 5. Поняття важкості праці.	7	2	-	-	2	-	3	7	-	-	-	2	-	5
Тема 6. Виробнича втома, засоби запобігання перевтоми працівників.	7	2	-	-	2	-	3	9	-	-	-	2	-	7
Тема 7. Психофізіологічна суть монотонності та шляхи підвищення змістовності праці.	7	2	-	-	2	-	3	6	-	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	28	8	-	-	8		12	30	2	-	-	4	-	24

	Модуль 2													
Тема 8. Психофізіологічні основи проектування раціональних режимів праці та відпочинку.	8	2	-	-	2	-	4	6	-	-	-	-	-	6
Тема 9. Розвиток колективу та між колективних відношень в процесі трудової діяльності.	8	2	-	-	2	-	4	6	-	-	-	-	-	6
Тема 10. Стрес та конфлікти в умовах професійної трудової діяльності.	8	2	-	-	2	-	4	6	-	-	-	2	-	4
Разом за змістовим модулем 3	24	6	-	-	6		12	18	-	-	-	2		16
Тема 11. Професійно значущі властивості людини як суб'єкта праці.	7	-	-	-	2	-	5	8	-	-	-	-	-	8
Тема 12. Професійна орієнтація та методи профорієнтації	7	-	-	-	2	-	5	10	2	-	-	2	-	6
Разом за змістовим модулем 4	14	-	-	-	4		10	18	2	-	-	2		14
Усього годин	90	20	-	-	24		46	90	6	-	-	12		72
ІНДЗ		-	-	-	-		-		-	-	-	-		-
Усього годин	90	20	-	-	24		46	90	8	-	-	12		72

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Психологія праці. Історія виникнення психології праці. Зв'язок з іншими науками.	2	1
2.	Предмет, методи та завдання психології праці.	2	1
3.	Психічне забезпечення трудової діяльності.	2	
4.	Сутність, чинники та основні рушійні сили працездатності людини.	2	
5.	Поняття важкості праці.	2	1
6.	Виробнича втома, засоби запобігання перевтоми працівників.	2	1
7.	Психофізіологічна суть монотонності та шляхи підвищення змістовності праці.	2	
8.	Психофізіологічні основи проектування раціональних режимів праці та відпочинку	2	

9.	Розвиток колективу та між колективних відношень в процесі трудової діяльності.	2	
10.	Стрес та конфлікти в умовах професійної трудової діяльності.	2	
11.	Професійно значущі властивості людини як суб'єкта праці.	2	
12.	Професійна орієнтація та методи профорієнтації	2	
Разом		24	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Психологія праці. Історія виникнення психології праці. Зв'язок з іншими науками.	4	6
2.	Предмет, методи та завдання психології праці.	4	8
3.	Психічне забезпечення трудової діяльності.	4	6
4.	Сутність, чинники та основні рушійні сили працездатності людини.	3	6
5.	Поняття важкості праці.	3	6
6.	Виробнича втома, засоби запобігання перевтоми працівників.	3	8
7.	Психофізіологічна суть монотонності та шляхи її подолання.	3	6
8.	Психофізіологічні основи проектування раціональних режимів праці та відпочинку	4	6
9.	Розвиток колективу та між колективних відношень в процесі трудової діяльності.	4	6
10.	Стрес та конфлікти в умовах професійної трудової діяльності.	4	6
11.	Професійно значущі властивості людини як суб'єкта праці.	5	8
12.	Професійна орієнтація та методи профорієнтації.	5	6
Разом		46	78

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студентів, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Психологія праці» - це вид навчально-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ.:

- конспект-презентація із теми (модуля) за заданим планом;
- конспект-презентація із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно;
- розробка блоку тестових завдань з теми за вибором студента
- аналіз художнього фільму за психологічною тематикою

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні

навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Інженерна психологія».
Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ - 14 балів

Тематика ІНДЗ

1. Історія розвитку психології праці на Заході.
2. Зміст відпочинку та умови застосування пасивного і активного відпочинку.
3. Вплив режимів праці на економічні результати та здоров'я працівників.
4. Професіоналізація та професійний розвиток особистості.
5. Особливості взаємодії особистісного та професійного становлення на різних етапах життєвого шляху.
6. Основні етапи розвитку особистості як суб'єкта праці.
7. Система професійної орієнтації.
8. Основні підходи щодо сутності професійної орієнтації.
9. Психологія професійної кар'єри.
10. Стадії розвитку професіонала.
11. Кризи професійного становлення.
12. Психологія професіоналізму та вершин майстерності.
13. Проблеми керівництва і лідерства в організації.
14. Професія як система соціальних відношень між людьми у трудовій діяльності
15. Основні поняття психологічної профорієнтації
16. Психологічні аспекти керівництва, лідерства в організації
17. Психологічні аспекти формування трудових навичок та вмінь
18. Увага та воля емоції та почуття як регулятивні функції нашої поведінки у процесі праці.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, навчальні посібники; методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи, збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів, засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова (основна) література:

1. Баклицький І. О. Психологія праці: підручник / І. О. Баклицький. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 655 с.
2. Кириченко В. В. Психологія праці : модульний курс / В. В. Кириченко, О. В. Мазяр – Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2014. – 190 с.
3. Кириченко В. В. Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії : навч. посіб. / В. В. Кириченко. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2015. – 110 с.
4. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: монографія / О. М. Кокун. – К.: «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 200 с.
5. Комінко С., Курант Л., Самбірська О., Федотюк Т., Ніколенко С. Психологія в менеджменті : навч. посіб. – Тернопіль, 1999. – 400 с.
6. Корольчук М. С. Психофізіологія ефективної і безпечної діяльності: працездатність, адаптація, психологічне забезпечення / М. С. Корольчук. – К.: КИМУ, 2002. – 310 с.
7. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: навч. посібник / Я. В. Крушельницька. – К.: КНЕУ, 2000. – 232 с.

8. Лукашевич Н. П. Психология труда: учеб. пособие / Н. П. Лукашевич, И. В. Сингаевская, Е. И. Бондарчук. – К. : МАУП, 2004. – 112 с.
9. Малхазов О. Р. Психология праці: навчальний посібник / О. Р. Малхазов. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 208 с.
10. Мазяр О. В., Кириченко В. В. Психология праці : модульний курс : навчальний посібник. / О. В. Мазяр, В. В. Кириченко – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 190 с.
11. Психология праці та професійної підготовки особистості : навчальний посібник / Під ред. П.С. Перепелиці, В.В. Рибалки. – Хмельницький : ТУП, 2001. – 330 с.
12. Професійно-орієнтовані завдання з психології: навчальний посібник / [За ред. О. Л. Музики] / О. Л. Музика, В. В. Горбунова, І. С. Загурська, В. О. Климчук та ін. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010 – 590 с.
13. Рибалка В. В. Психология і педагогіка праці особистості : посібник / В. В. Рибалка. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. –136 с.
14. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти : навчальний посібник / За наук. ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової. – К. : Міленіум, 2004. –264 с.

Додаткова література:

1. Гірник А. М. Посередництво в трудових конфліктах / А. М. Гірник. – К., 1998. – 52 с.
2. Ігнатович О. М. Психологічні основи розвитку фахової інноваційної культури педагогічних працівників : монографія / О. М. Ігнатович. –К. : Центр учбової літератури, 2009. – 288 с.
3. Карамушка Л. М. Технології роботи організаційних психологів: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. освіти / Л. М. Карамушка. – К. : Фірма «ІНКОС», 2005. – 366 с.
4. Левченко Т. І. Мотивація суб'єкта в різних видах діяльності : монографія / Тетяна Левченко. – Вінниця : Нова книга, 2011. – 444 с.
5. Ложкин Г. В. Практическая психология в системах «человек-техника» / Г. В. Ложкин, Н. И. Повакель. – К.: МАУП, 2003. – 296 с.
6. Моргун В. Ф. Основи психологічної діагностики : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Ф. Моргун, І. Г. Тітов. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. – 464 с.
7. Новацький В. Тадеуш. Людська праця: Аналіз поняття / Тадеуш В. Новацький // Перекл. з польської Ю. Родик. – Львів : Літопис. 2010. – 182 с.
8. Професійна діагностика / Упорядник Т. Гончаренко. – К. : Ред. загальнопедаг. газет, 2004. – 120 с.
9. Розвиток професійної орієнтації в Україні : наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського; наук. ред. Рогова П.І., Чепурна Н.М.; наук. консультант Мельник О.В.; бібліогр. ред. Пономаренко Л.О. –К.; Черкаси. – 2009. – 196 с.
10. Траверсе Т.М. Психология праці : навчально-методичний посібник / Т.М. Траверсе. – К. : ІПО Київського національного ун-ту імені Тараса Шевченка, 2004. – 116 с.

Інтернет- ресурси:

1. Варій М.Й. Психология [Електронний ресурс] / М.Й. Варій. –
URL: <https://westudents.com.ua/knigi/524-psihologya-vary-my.html>
2. Вісник психології і педагогіки. Електронний збірник наукових праць.
URL: www.psych.kiev.ua/
URL: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/gamez/index.php
3. Навчальні матеріали онлайн. Психология.
URL: <https://pidruchniki.com/psihologiya/>
4. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». Науково-теоретичний журнал.
URL: <http://pj.kherson.ua/>
5. Психологический образовательный сайт.
URL: <http://psylist.net/socpsy/>.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол №__ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол №__ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол №__ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол №__ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)